

Opinia
do ustawy o zmianie ustawy o czasie pracy kierowców
(druk nr 521)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o czasie pracy, ma zapewnić pełną transpozycję dyrektywy 2002/15/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2002 r. w sprawie organizacji czasu pracy osób wykonujących czynności w trasie w zakresie transportu drogowego. Różnica między treścią dyrektywy i przenoszącą jej postanowienia do polskiego porządku prawnego ustawą o czasie pracy kierowców dotyczy pracy w porze nocnej i była przyczyną zarzutów formalnych Komisji Wspólnot Europejskich.

Art. 3 dyrektywy 2002/15/WE stanowi, że pora nocna obejmuje okres co najmniej czterech godzin między godz. 0.00 a 7.00. Pracownik wykonujący pracę w porze nocnej podlega, zgodnie z art. 7 dyrektywy, ograniczeniu pracy do 10 godz. w danej dobie oraz ma prawo do wyrównania za tę pracę, według zasad określonych w przepisach prawa krajowego.

Art. 21 ustawy o czasie pracy kierowców w dotychczasowym brzmieniu stanowi natomiast, że w przypadku gdy praca jest wykonywana w porze nocnej przez co najmniej 4 godziny, czas pracy kierowcy nie może przekraczać 10 godzin w danej dobie.

W świetle więc regulacji wspólnotowej każda praca kierowcy wykonywana w nocy powinna być traktowana jako praca w porze nocnej niezależnie od tego jak długo jest świadczona, podczas gdy ustawodawca polski uznał za pracę w porze nocnej tylko pracę trwającą co najmniej cztery godziny.

Przyjęta przez Sejm ustawa usuwa opisaną rozbieżność, znosząc w art. 21 ustawy o czasie pracy kierowców wymóg przepracowania w porze nocnej nie mniej niż czterech godzin.

Poza modyfikacją art. 21, w ustawie zaproponowano także zmiany w art. 14 oraz art. 25 ustawy. Zmiana art. 14 zmierza do uchylecia szczególnej regulacji instytucji odpoczynku tygodniowego dla kierowców. Nowe brzmienie art. 25 ma ułatwić pracodawcom prowadzenie

ewidencji czasu pracy kierowców oraz rozwiązać pojawiające się obecnie wątpliwości co do formy takiej ewidencji.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 39 posiedzeniu w dniu 2 kwietnia br. pochodziła z przedłożenia rządowego. W Sejmie zajmowała się nią Komisja Infrastruktury. W pierwotnej wersji projekt dotyczył tylko dostosowania prawa polskiego do wspólnotowego porządku prawnego w zakresie pracy kierowców w porze nocnej. W toku prac rozszerzono go o zmiany w przepisach o odpoczynku kierowców oraz zasadach prowadzenia ewidencji czasu pracy.

III. Uwagi

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych, należy jednak zwrócić uwagę na wątpliwość związaną ze zmianą polegającą na uchyleniu ust. 2 i 3 w art. 14 ustawy o czasie pracy kierowców (art. 1 pkt 1 noweli). Art. 14 ust. 2 i 3 regulują instytucję tygodniowego odpoczynku kierowców, wprowadzając jako zasadę, że w każdym tygodniu pracy kierowcy przysługuje prawo do co najmniej 35 godzin nieprzerwanego odpoczynku.

Regulacja ta, mająca charakter szczególny w stosunku do postanowień Kodeksu pracy, jest w swojej istocie bardzo zbliżona do art. 133 KP (przepis ten także gwarantuje pracownikowi prawo do nieprzerwanego 35-godzinnego tygodniowego wypoczynku).

Biorąc pod uwagę powody uchylenia ust. 2 i 3 w art. 14 (zniesienie sztywnego wymogu zapewnienia kierowcy nieprzerwanego okresu co najmniej 35 godzin wolnych od pracy w tygodniu) oraz treść art. 4 ustawy o czasie pracy kierowców, nakazującego stosowanie w zakresie w niej nieuregulowanym przepisów Kodeksu pracy, można powziąć wątpliwość, czy zamiar ustawodawcy zostanie osiągnięty. Uchylenie bowiem art. 14 ust. 2 i 3 ustawy o czasie pracy kierowców spowoduje, że zastosowanie znajdzie analogiczny art. 133 Kodeksu pracy.